

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

**Методичні рекомендації
до самостійної роботи студентів
спеціальності 051 "Економіка"
першого (бакалаврського) рівня**

**Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2019**

УДК 33.021(07.034)

E45

Укладачі: М. М. Салун

Г. Л. Матвієнко-Біляєва

Затверджено на засіданні кафедри економіки підприємства та менеджменту.

Протокол № 8 від 26.12.2018 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Економічний аналіз [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до самостійної роботи студентів спеціальності 051 "Економіка" першого (бакалаврського) рівня / уклад. М. М. Салун, Г. Л. Матвієнко-Біляєва. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 37 с.

Подано перелік самостійних завдань відповідно до тем робочої програми навчальної дисципліни і методичні рекомендації щодо їх виконання, що сприятимуть набуттю майбутніми фахівцями професійних компетентностей для проведення пошуку, збирання та аналізу інформації, проведення розрахунків показників для виявлення проблем та обґрунтування необхідних управлінських рішень, здійснення комунікацій у різних сферах діяльності організації.

Рекомендовано для студентів спеціальності 051 "Економіка" першого (бакалаврського) рівня всіх форм навчання.

УДК 33.021(07.034)

© Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, 2019

Вступ

Самостійна робота студента (СРС) – це спланована пізнавальна, організаційно і методично направлена діяльність, яка здійснюється без прямої допомоги викладача, на досягнення результату. Як форма організації індивідуального вивчення студентами навчального матеріалу у поза аудиторний час, вона є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних дисциплін.

Завданнями СРС можуть бути засвоєння певних знань, умінь, навичок, закріплення та систематизація набутих знань, їхнє застосування для вирішення практичних завдань та виконання творчих робіт, виявлення прогалин у системі знань із дисципліни.

Організація самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни має здійснюватися з дотриманням низки вимог, зокрема таких:

- обґрунтування необхідності завдань у цілому й конкретного завдання зокрема, що вимагає виявлення та стимулювання позитивних мотивів діяльності студентів;
- відкритість та загальна оглядовість завдань. Усі студенти повинні знати зміст завдання, мати можливість порівняти виконані завдання в одній та в різних групах, проаналізувати правильність та корисність виконаної роботи, відповідність поставлених оцінок (адекватність оцінювання);
- надання детальних методичних рекомендацій щодо виконання роботи (у якій послідовності працювати, із чого починати, як перевірити свої знання). За окремими завданнями студенти мають отримати пам'ятки;
- надання можливості студентам виконувати творчі роботи, які відповідають умовно-професійному рівню засвоєння знань, не обмежуючи їх виконанням стандартних завдань.

Економічний аналіз як наука є системою спеціальних знань, пов'язаних з дослідженням тенденцій господарського розвитку, науковим обґрунтуванням планів, управлінських рішень, контролем за їх виконанням, оцінкою досягнутих результатів, пошуком, вимірюванням і обґрунтуванням величини господарських резервів підвищення ефективності виробництва і розробленням заходів щодо їх використання.

На сьогодні в Україні швидкими темпами розвиваються ринкові економічні відносини. Така ситуація вимагає суттєвих якісних змін усіх

важелів управління, у тому числі і в аналізі. Для удосконалення управління підприємством необхідно використовувати нові методи і сучасні технічні засоби побудови різних інформаційних систем. А це насамперед автоматизована обробка даних із використанням інформаційних технологій.

Однією з ланок останньої є аналіз фінансово-економічних результатів діяльності підприємства. Основними завданнями такої роботи є: аналіз обліку доходів і витрат підприємства; автоматизоване ведення їх синтетичного й аналітичного обліку; здійснення аналізу на основі даних бухгалтерського обліку; отримання комп'ютерних рішень з управління доходами, витратами і фінансовими результатами.

Економічний аналіз підприємства містить цілий перелік показників. Серед них: показники його фінансово-господарської діяльності, динаміка валюти балансу, активи і пасиви основних та оборотних засобів, рентабельність підприємства, коефіцієнт поточної ліквідності тощо.

На сьогодні існує велика кількість сучасних комп'ютерних програм і технологій, які б максимально полегшили проведення економічного аналізу і дали б серйозні результати в разі ефективного їх використання. Так, наприклад, програма Excel – це інструмент професійного аналітика, який дозволяє реалізовувати методики аналізу відповідно до власних поглядів на його проведення. Гнучка система визначення вихідних даних, алгоритмів їх оброблення та формування звітів дозволяє користувачам створювати не лише унікальні методики аналізу, але і визначати нові її об'єкти.

Для реалізації самостійної роботи в процесі вивчення навчальної дисципліни "Економічний аналіз" студенти виконують комплексне завдання щодо аналізу реальної річної фінансової звітності підприємства, зокрема: форми № 1 "Баланс"; форми № 2 "Звіт про фінансові результати" та інших.

У результаті самостійної роботи з навчальної дисципліни "Економічний аналіз" студенти повинні:

знати:

- сутність фундаментальних теоретичних понять;
- основи організації автоматизованого оброблення економічної інформації;
- застосування табличного процесора Microsoft Excel для ведення економічного аналізу;

- працювати з програмою в різних режимах підключення до неї інформаційної бази;

ВМІТИ:

- виконувати обчислення в таблицях, вводити формули, використовувати формули автоматичного обчислення, використовувати у формулах відносні та абсолютні адреси;
 - використовувати математичні функції, вводити функції в комірки;
 - будувати графіки та діаграми, використовувати їх форматування;
 - створювати список, використовувати форму введення, виконувати сортування та фільтрацію даних;
 - створювати зведені таблиці для обчислення підсумків;
 - формувати практичні навички застосування новітніх інформаційних систем і технологій для рішення задач управління та ведення економічного аналізу підприємства.

Завдання на самостійну роботу

Мета: ознайомити з поняттям електронної таблиці; навчитись завантажувати і зберігати файли в Microsoft Excel. Сформувати навички створення простих таблиць в програмі Microsoft Excel. Сформувати систему взаємопов'язаних таблиць для проведення фінансово-економічного та техніко-економічного аналізу результатів діяльності підприємства відповідно до наведеного ходу роботи.

Програмне забезпечення: табличний процесор Microsoft Excel.

Вхідні дані: дані для проведення аналізу студент отримує на сайті Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України <https://smida.gov.ua/db/emitent>, самостійно обираючи підприємство для проведення аналізу або використати дані Додатків А – Г.

Основна інформація, наведена на сайті, містить: опис бізнесу емітента, інформацію про основні засоби емітента (за залишковою вартістю), інформацію щодо вартості чистих активів емітента, інформацію про зобов'язання емітента, текст аудиторського висновку (звіту), інформацію про стан корпоративного управління, річну фінансову звітність підприємства, примітки до фінансової звітності, складеної відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності.

Для виконання самостійної роботи студент може користуватися даними підприємства, отриманими в ході виробничої практики в попередньому семестрі.

Хід роботи

1. Запустити програму Microsoft Excel.

2. Створити нову робочу книгу. Встановити у ній робочі аркуші: "Баланс 2017", "Форма 2", "Аналіз Балансу", "Показники фінансової стійкості підприємства", "Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства", "Аналіз структури реалізованої продукції", "Аналіз динаміки випуску та реалізації продукції", "Аналіз складу та структури основних засобів підприємства", "Аналіз витрат за економічними елементами", "Аналіз рентабельності підприємства".

3. Внести данні "Баланс 2017" (рис. 1).

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1	АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду		ПАСИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду		
3	1	2	3	4		1	2	3	4		
4	I. Необоротні активи					I. Власний капітал					
5	Нематеріальні активи	1000	11	2		Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	48	48		
6	первісна вартість	1001	38	38		Додатковий капітал	1410	1 836	1 836		
7	накопичена амортизація	1002	27	36		Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-31630	-4208		
8	Незавершені капітальні інвестиції	1005	1865	-		Усього за розділом I	1495	-29746	-2324		
9	Основні засоби	1010	763	4732		II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення					
10	первісна вартість	1011	18 310	22 803		Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	1260		
11	знос	1012	17 547	18 071		Цільове фінансування	1525	325	-		
12						Усього за розділом II	1595	325	1260		
13	Довгострокові фінансові інвестиції:	1030	5 500	-		III. Поточні зобов'язання і забезпечення					
14						Векселі видані	1605	1 740	1 450		
15	Усього за розділом I	1095	8 139	4 734		Поточна кредиторська заборгованість за: товари, роботи, послуги	1615	8361	16 382		
16	II. Оборотні активи					розрахунками з бюджетом	1620	374	334		
17	Запаси	1100	17 767	21 135		Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	539	-		
18	Виробничі запаси	1101	2 180	2 388		Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	58 724	42 950		
19	Незавершене виробництво	1102	13 311	14 967		Поточні забезпечення	1660	188	213		
20	Готова продукція	1103	2 276	3 780		Інші поточні зобов'язання	1690	8 533	8 476		
21	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	5 301	20 174		Усього за розділом III	1695	78 459	70 005		
22	Дебіторська заборгованість за розрахунками:										

Рис. 1. Зона розміщення даних "Баланс" підприємства

Лист 1 має назву "Баланс 2017", у якому зберігається інформація про економічний аналіз діяльності підприємства.

Транспортування даних зі звітнього документа на робочий аркуш книги Excel відбувається із збереженням форми документа. Так, у робочу зону аркуша Лист 2 (A1D1 – A33D33 – актив балансу) і (F1J1 – F25J25 – пасив) транспортуються дані балансу (форма 1).

Отже, в таблиці на рис. 1 збережено форму вихідного документа – річного балансу, що створює сприятливі умови для налагодження роботи системи, адже, крім числових даних, у таблиці вказуються назва показника і код рядка.

4. Внести данні "Форми 2" за 2017 рік. На рис. 2 збережено форму вихідного документа звіту про фінансові результати, що створює сприятливі умови для налагодження роботи системи, адже крім числових даних, тут теж вказуються назва показника і код рядка.

	A	B	C	D	E
1	Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
2					
3	1	2	3	4	
4	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	71 099	74 148	
5	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-42 640	-40 843	
6	Валовий:				
7	прибуток	2090	28 459	33 305	
8	збиток	2095	(-)	(-)	
9	Інші операційні доходи	2120	1 437	3 000	
10	Адміністративні витрати	2130	(6 516)	-3 035	
11	Витрати на збут	2150	-6 731	-4 760	
12	Інші операційні витрати	2180	-1 285	-4618	
13	Фінансовий результат від операційної діяльності:	2190	15 364	23 892	
14	прибуток				
15	збиток	2195	(-)	(-)	
16	Інші фінансові доходи	2220	11 426	14 927	
17	Інші доходи	2240	7 972	96	
18	Фінансові витрати	2250	-131	-513	
19	Інші витрати	2270	-7 209	-3 601	
20	Фінансовий результат до оподаткування:	2290	27 422	34 801	
21	прибуток				
22	збиток	2295	(-)	(-)	
23	Чистий фінансовий результат				

Рис. 2. Зона розміщення даних звіту про фінансові результати

Вихідні документи копіюються завжди в одну і ту саму робочу зону, тому необхідно на окремому робочому аркуші книги Excel зберігати еталон робочих аркушів Лист 1, Лист 2, Лист 3 для забезпечення життєздатності системи і уникнення їх знищення від випадкових пошкоджень, особливо на початках освоєння роботи із системою. Отримані дані про баланс і звіт про фінансові результати зберігаються в робочих зонах аркушів Лист 1, Лист 2 та Лист 3.

5. Формуємо таблицю "Горизонтальний аналіз Балансу". Будуємо таблицю A1F1 – A42F42, в яку заносимо вихідні данні з форми звітності підприємства, а саме Актив та Пасив Балансу (рис. 3). Заповнення комірок із даними (C4D4 – C42D42) здійснюється через встановлення зв'язків між книгою 1 (Баланс 2017) та книгою 3 (Горизонтальний аналіз Балансу) за допомогою внесення в комірку, наприклад, C4 (Лист 3) формули =Лист1C4. Таким чином, під час внесення змін у баланс підприємства відбудеться автоматична зміна даних та буде проведено автоматичний перерахунок горизонтального аналізу балансу.

Додаємо стовбці "Абсолютне відхилення" та "Відносне відхилення", які розраховуються відповідно до формул:

Абсолютне відхилення, тис. грн (=D4-C4) – розрахунок проводимо за кожною статтею Активу та Пасиву Балансу підприємства.

Відносне відхилення, % (=D4/C4*100-100) – розрахунок проводимо за кожною статтею Активу та Пасиву Балансу підприємства.

	A	B	C	D	E	F
1		Код	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Абсолют. відхилення, тис. грн.	Відносне відхилення,
2	АКТИВ	рядка				
3	I. Необоротні активи					
4	Нематеріальні активи	1000	11	2	-9	=D4/C4*100-100
5	первісна вартість	1001	38	38	0	0,00
6	накопичена амортизація	1002	27	36	9	33,33
7	Незавершені капітальні інвестиції	1005	1865	0	-1865	-100,00
8	Основні засоби	1010	763	4732	3969	520,18
9	первісна вартість	1011	18 310	22 803	4493	24,54
10	знос	1012	17 547	18 071	524	2,99
11	Довгострокові фінансові інвестиції:					
12	які обліковуються за методом участі в капіталі					
13	інших підприємств	1030	5 500	0	-5 500	-100,00
14	Усього за розділом I	1095	8 139	4 734	-3405	-41,84
15	II. Оборотні активи					
16	Запаси	1100	17 767	21 135	3368	18,96
17	Виробничі запаси	1101	2 180	2 388	208	9,54
18	Незавершене виробництво	1102	13 311	14 967	1656	12,44
19	Готова продукція	1103	2 276	3 780	1504	66,08

Рис. 3. Зона розміщення даних горизонтального аналізу Балансу підприємства

6. Формуємо таблицю "Вертикальний аналіз Балансу". Для здійснення вертикального аналізу балансу в книгу 3 додаємо стовбці "Структура на початок звітного періоду", "Структура на кінець звітного періоду", "Відхилення", які розраховуються відповідно до формул:

Структура на початок звітного періоду, % ($=C4/C30*100$) – розрахунок проводимо за кожною статтею Активу та Пасиву Балансу підприємства. Розрахунок визначає питому вагу кожної статті Балансу в загальній валюті Балансу підприємства.

Структура на кінець звітного періоду, % ($=D4/D30*100$) – розрахунок проводимо за кожною статтею Активу та Пасиву Балансу підприємства. Розрахунок визначає питому вагу кожної статті Балансу в загальній валюті Балансу підприємства.

Відхилення, % ($=I4-H4$) – розрахунок проводимо за кожною статтею Активу та Пасиву Балансу підприємства. Розрахунок відхилень передбачає виявлення структурних зрушень за статтями Балансу підприємства.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1		Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Абсолют. відхилення, тис. грн.	Відносне відхилення, %		Структура на початок звітного періоду, %	Структура на кінець звітного періоду, %	Відхилення, %
2	АКТИВ									
3	I. Необоротні активи									
4	Нематеріальні активи	1000	9	11	2	22,22		0,02	0,02	=I4-H4
5	первісна вартість	1001	25	38	13	52,00		0,07	0,08	0,01
6	накопичена амортизація	1002	16	27	11	68,75		0,04	0,06	0,01
7	Незавершені капітальні інвестиції	1005	9	1 865	1856	20622,22		0,02	3,80	3,78
8	Основні засоби	1010	1 256	763	-493	-39,25		3,36	1,56	-1,80
9	первісна вартість	1011	17 644	18 310	666	3,77		47,19	37,34	-9,85
10	знос	1012	16 388	17 547	1159	7,07		43,83	35,78	-8,05
11	Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	5 500	5 500	0	0		14,71	11,22	-3,49
12	Усього за розділом I	1095	6 774	8 139	1265	20,15				

Рис. 4. Зона розміщення даних вертикального аналізу Балансу підприємства

7. Формуємо таблицю "Аналіз ліквідності балансу". Для формування таблиці "Аналіз ліквідності балансу" (рис. 5) в книгу 3 вводимо колонки "Групи активу", "Групи пасиву", "Значення за роками", "Платіжний надлишок (+) або недолік (-)", які наведено в табл. 1.

Значення за роками на початок та на кінець періоду здійснюється через встановлення зв'язків між таблицею "Вертикальний аналіз Балансу" та таблицею "Аналіз ліквідності балансу" за допомогою внесення в комірку, наприклад, М4 (Лист 3) формули =С12. Таким чином, під час внесення змін в баланс підприємства відбудеться автоматична зміна даних та буде проведено автоматичний перерахунок даних таблиці.

Таблиця 1

Класифікація активів та пасивів підприємства

Групи активів	Умовне позначення	Характеристика	Група пасивів	Умовне позначення	Характеристика
Високоліквідні	A1	Грошові кошти	Найбільш термінові	П1	Кредиторська заборгованість
Швидколіквідні	A2	Дебіторська заборгованість	Короткострокові	П2	Короткострокові кредити та позикові кошти
Повільноліквідні	A3	Матеріальні цінності	Довгострокові	П3	Довгострокові кредити та позикові кошти
Важколіквідні	A4	Основні засоби	Постійні	П4	Джерела власних коштів

Платіжний надлишок (+) або недолік (-) на початок звітної періоду передбачає розрахунок різниці між першою групою Пасиву та першою групою Активу відповідно на початок звітної періоду. Розрахунок ведеться за всіма групами Активу та Пасиву.

Аналогічно, платіжний надлишок (+) або недолік (-) на кінець звітної періоду розраховується відніманням від відповідної групи Пасиву вартості Активу, розрахунок ведеться за всіма групами Активу та Пасиву.

Баланс вважається абсолютно ліквідним, якщо дотримується рівність:

$$\begin{cases} A1 \geq П1 \\ A2 \geq П2 \\ A3 \geq П3 \\ A4 \leq П4 \end{cases}$$

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S
	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Абсолют. відхилення, тис. грн.	Відносне відхилення, %		Структура на початок звітного періоду, %	Структура на кінець звітного періоду, %	Відхилення, %		Групи активу	Значення за роками		Групи пасиву	Значення за роками		Платіжний надлишок (+) або недолік (-)	
												на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду		на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду
2	АКТИВ																	
3	I. Необоротні активи																	
4	Нематеріальні активи	1000	9	11	2	22,22	0,02	0,02	0,00		A1	6 774	8 139	P1	-64546	-29746	-64546	-37 885
5	первісна вартість	1001	25	38	13	52,00	0,07	0,08	0,01		A2	30 616	40 899	P2	30237	325	-379	-40 574
6	накоплічена амортизація	1002	16	27	11	66,75	0,04	0,06	0,01		A3	0	0	P3	71699	78459	71 699	78 459
7	Незавершені капітальні інвестиції	1005	9	1 865	1856	20622,22	0,02	3,80	3,78					P4	0	0		
8	Основні засоби	1010	1 256	763	-493	-39,25	3,36	1,56	-1,80		Баланс	37 390	49 038	Баланс	37 390	49 038	0	0
9	первісна вартість	1011	17 644	18 310	666	3,77	47,19	37,34	-9,85									
10	знос	1012	16 388	17 547	1159	7,07	43,83	35,78	-8,05									
11	Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	5 500	5 500	0	0	14,71	11,22	-3,49									
12	Усього за розділом I	1095	6 774	8 139	1365	20,15	18,12	16,60	-1,52									
13	II. Оборотні активи																	
14	Запаси	1100	15 948	17 767	1819	11,41	42,65	36,23	-6,42									
15	Виробничі запаси	1101	1 557	2 180	623	40,01	4,16	4,45	0,28									
16	Незавершене виробництво	1102	12 840	13 311	471	3,67	34,34	27,14	-7,20									
17	Готова продукція	1103	1 551	2 276	725	46,74	4,15	4,64	0,49									
18	Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послугами																	

Рис. 5. Зона розміщення даних аналізу ліквідності балансу підприємства

За результатами розрахунків пп. 5 – 7 формується аналітична записка.

8. Формуємо таблицю "Показники ліквідність балансу". Показники, за якими оцінюють ліквідність балансу підприємства містять:

коефіцієнт абсолютної ліквідності представляє собою відношення короткострокових фінансових вкладів і грошових коштів до короткострокових зобов'язань;

коефіцієнт швидкої ліквідності – індикатор короткострокової ліквідності підприємства, який вимірює його здатність вчасно погасити свої короткострокові зобов'язання за допомогою високоліквідних активів;

коефіцієнт загального покриття (інші найменування цього коефіцієнта – коефіцієнт загальної ліквідності, коефіцієнт поточної ліквідності). Він дає загальну оцінку ліквідності активів, показуючи, яка сума поточних активів підприємства припадає на одну гривню поточних зобов'язань. Якщо поточні активи перевищують за величиною поточні зобов'язання, підприємство може розглядатися як таке, що успішно функціонує.

За результатами розрахунків п. 8 формується висновок щодо ліквідності підприємства.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R
1		Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Абсолют. відхилення, тис. грн.	Відносне відхилення, %		Структура на початок звітного періоду, %	Структура на кінець звітного періоду, %	Відхилення, %		Групи активу	Значення за роками		Групи пасиву	Значення за роками		Платіж надлишок/недолі
2	АКТИВ												на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду		на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	на початок звітного періоду
3	I. Необоротні активи																	
4	Нематеріальні активи	1000	9	11	2	22,22		0,02	0,02	0,00		A1	6 774	8 139	P1	-64546	-29746	-71 320
5	первісна вартість	1001	25	38	13	52,00		0,07	0,08	0,01		A2	30 616	40 899	P2	30237	325	-379
6	накопичена амортизація	1002	16	27	11	68,75		0,04	0,06	0,01		A3	0	0	P3	71699	78459	71 699
7	Незавершені капітальні інвестиції	1005	9	1 865	1856	20622,22		0,02	3,80	3,78					P4	0	0	
8	Основні засоби	1010	1 256	763	-493	-39,25		3,36	1,56	-1,80		Баланс	37 390	49 038	Баланс	37 390	49 038	0
9	первісна вартість	1011	17 644	18 310	666	3,77		47,19	37,34	-9,85								
10	знос	1012	16 388	17 547	1159	7,07		43,83	35,78	-8,05								
11	Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств																	
12	Усього за розділом I	1030	5 500	5 500	0	0		14,71	11,22	-3,49								
13	II. Оборотні активи	1095	6 774	8 139	1365	20,15		18,12	16,60	-1,52								
14	Запаси	1100	15 948	17 767	1819	11,41		42,65	36,23	-6,42								
15	Виробничі запаси	1101	1 557	2 180	623	40,01		4,16	4,45	0,28								
16	Незавершене виробництво	1102	12 840	13 311	471	3,67		34,34	27,14	-7,20								
17	Готова продукція	1103	1 551	2 276	725	46,74		4,15	4,64	0,49								
	Дебіторська заборгованість за																	

Показники	На початок дослідного періоду, тис.грн.	На кінець дослідного періоду, тис.грн.	Зміни	Нормативні значення
Кабс.лікв.	-0,1974	-0,2766	=N12-M12	0,2...0,25
Кшвидклікв.	-1,09	-1,67		0,7...0,8
Кзаг.покр.	-1,09	-1,67		2...2,5

Рис. 6. Зона розміщення даних показники ліквідності балансу підприємства

9. Формуємо таблицю "Показники фінансової стійкості підприємства". Показники фінансової стійкості вказують на рівень фінансових ризиків для підприємств та рівень їх залежності від позикового капіталу. Висока фінансова стійкість вказує на здатність оперативно реагувати на зовнішні та внутрішні стреси без зниження фінансового та виробничого потенціалу підприємства.

Основні показники фінансової стійкості підприємства:

сума власних обігових коштів визначається як різниця суми власного капіталу та довгострокових зобов'язань і позаоборотних активів;

коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами визначається як співвідношення власних обігових коштів до оборотних активів;

маневреність робочого капіталу визначається як співвідношення запасів до власних обігових коштів;

маневреність власних обігових коштів визначається як співвідношення грошових коштів до власних обігових коштів;

коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами запасів визначається як співвідношення власних обігових коштів до суми запасів;

коефіцієнт покриття запасів визначається як співвідношення нормативних джерел покриття запасів до суми запасів;

коефіцієнт фінансової автономії визначається як співвідношенням власного капіталу до суми пасивів;

коефіцієнт фінансової залежності визначається як співвідношення пасивів до власного капіталу;

коефіцієнт маневреності власного капіталу визначається як співвідношення власних обігових коштів до власного капіталу;

коефіцієнт концентрації позикового капіталу визначається як співвідношення позикового капіталу до суми пасиву;

коефіцієнт фінансової стабільності визначається як співвідношення власних оборотних коштів до позикових фінансових ресурсів;

коефіцієнт фінансової стійкості визначається як співвідношення суми власного капіталу і довгострокових позичок до пасивів.

Економічний зміст та нормативні значення показників наступні:

- сума власних обігових коштів – цей показник вказує на ту частину оборотних активів суб'єкта господарювання, що може фінансувати за рахунок своїх фінансових ресурсів. Відповідно позитивним є наявність на підприємстві суми власних обігових коштів у додатному розмірі. Динаміка підвищення обсягу показника є також позитивною;

- коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами говорить про здатність підприємства фінансувати оборотні активи за рахунок власних коштів. Нормативним значенням є 0,1 та вище. У випадку нижчого значення необхідно залучати додаткові кошти для покриття розривів у платіжному календарі;

- маневреність робочого капіталу – цей показник вказує на частину запасів підприємства, що фінансуються за рахунок власних обігових коштів. Здатність покривати обсяг запасів за рахунок власних коштів свідчить про хороші перспективи розвитку підприємства, низьку потребу в додатковому залученні позикових коштів та потенційно низький обсяг фінансових витрат. Позитивним є зменшення значення показника;

- маневреність власних обігових коштів вказує, яка частина власних обігових коштів перебуває в грошовій формі. Високе значення показника свідчить про здатність швидко відповідати за своїми короткостроковими зобов'язаннями за рахунок власного капіталу;

- коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами запасів свідчить про рівень фінансування запасів за рахунок довгострокових

джерел фінансових ресурсів. Позитивною динамікою є збільшення показника;

- коефіцієнт покриття запасів вказує на скільки запаси забезпечені нормативними джерелами фінансування запасів. Позитивною динамікою є підвищення значення цього коефіцієнта;

- коефіцієнт фінансової незалежності вказує, яку частину активів підприємство здатне профінансувати за рахунок власного капіталу. Нормативним значенням показника є 0,4 – 0,6. Нижче значення свідчить про високий рівень фінансових ризиків, а вище – може означати не повне використання потенціалу (у випадку додатного показника ефективну фінансового левериджу);

- оберненим до попереднього є коефіцієнт фінансової залежності, а його нормативне значення – близько 2;

- коефіцієнт маневреності власного капіталу дозволяє визначити частку власного капіталу, що спрямована на фінансування оборотних активів. Додатне значення свідчить про достатність власних фінансових ресурсів для фінансування необоротних активів та частини оборотних. Позитивною динамікою є збільшення показника, а нормативним значенням – 0,1 та вище;

- коефіцієнт концентрації позикового капіталу є протилежним до коефіцієнта автономії та дозволяє визначити частку активів підприємства, що фінансуються за рахунок довгострокових та короткострокових позикових ресурсів. Нормативним значенням відповідно є 0,4 – 0,6;

- показник фінансової стабільності – свідчить про співвідношення власних та позикових коштів, а нормативним значенням є одиниця;

- коефіцієнт фінансової стійкості дозволяє вказати, яка частина активів фінансується за рахунок довгострокових джерел фінансування – власного капіталу та довгострокових позикових фінансових ресурсів. Високе значення показника свідчить про низький рівень ризику втрати платоспроможності та хороші перспективи функціонування підприємства. Зокрема банкрутство в поточному році суб'єкту господарювання не загрожує. Нормативним є значення 0,7 – 0,9.

За результатами розрахунків п. 9 формується висновок щодо ліквідності підприємства.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
19	Розрахунок відносних показників фінансової стійкості										
20	Показник	На початок дослідного періоду, тис. грн.	На кінець дослідного періоду, тис. грн.	Зміни	нормативні значення						
21	Кзвк, коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними коштами	-0,10	-0,56	=C21-B21	0,1						
22	Кзз, коефіцієнт забезпеченості запасів власними джерелами формування	-0,52	-0,92	-0,41	0,6...0,8						
23	Кмвк, коефіцієнт маневреності власного капіталу	1,17	1,08	-0,08	0,5						
24	Крвм, коефіцієнт реальної вартості майна	0,20	0,62	0,42	0,5						
25	Кавт, коефіцієнт автономії підприємства	-0,08	-0,50	-0,41	0,4...0,5						
26	Кспв, коефіцієнт співвідношення позикових та власних коштів	-12,81	-3,01	9,80	< 1						
27	Кфс, коефіцієнт фінансової стійкості	-0,08	-0,49	-0,41	0,6						

Рис. 7. Зона розміщення даних показників фінансової стійкості підприємства

10. Формуємо таблицю "Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства". Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства оснований на формі № 2 (Звіт про фінансові результати). Порядок аналізу фінансових результатів діяльності підприємства, аналогічний порядку "Горизонтального аналізу Балансу". Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства проводиться методом порівняння фактичних даних за звітний період із фактичними даними за попередній період.

	A	B	C	D	E	F
1	Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	Абсолют. відхилення, тис. грн.	Відносне відхилення, %
2						
3	1	2	3	4	5	6
4	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	71 099	74 148	=C4-D4	-4,11
5	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-42 640	-40 843		4,40
6	Валовий:					
7	прибуток	2090	28 459	33 305	-4 846	-14,55
8	збиток	2095	(-)	(-)		
9	Інші операційні доходи	2120	1 437	3 000	-1 563	-52,10
10	Адміністративні витрати	2130	-6516	-3 035	-3 481	114,70
11	Витрати на збут	2150	-6 731	-4 760	-1 971	41,41
12	Інші операційні витрати	2180	-1 285	-4618	3 333	-72,17

Рис. 8. Зона розміщення даних аналізу фінансових результатів діяльності підприємства

За результатами розрахунків п. 10 формується аддитивна модель чистого прибутку підприємства та розраховується вплив факторних показників на прибуток (результативний показник) та формується висновок щодо фінансових результатів діяльності підприємства.

11. Формуємо таблицю "Аналіз структури реалізованої продукції". Будуємо таблицю A2F2 – A10H10 в яку заносимо вихідні данні з форми звітності підприємства, а саме продукція підприємства (рис. 9).

Додаємо стовбці "Абсолютне відхилення", "Відносне відхилення" та "Відхилення у структурі", які розраховуються наступними формулами.

Стовбці відсотки ($=B4/BS10*100$) – це розрахунок відносного показника за 2016 рік.

Стовбці відсотки ($=D4/DS10*100$) – це розрахунок відносного показника за 2017 рік.

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	Аналіз структури реалізованої продукції							
2	Вид продукції	2016 р.		2017 р.		Відхилення		
3		тис. грн.	%	тис. грн.	%	Абсолютне, тис. грн.	Відносне, %	У структурі, %
4	Пшениця озима	19398,8	$=B4/BS10*$	31 343,53				
5	Кукурудза на зерно	11933,4	100	3 804,50				
6	Горох	6915,2		8 618,56				
7	Соняшник	28061,9		23 361,53				
8	Соя	6326,4		2 293,97				
9	Інша продукція рослинництва	329,8						
10	Всього	72965,5		69 422,09				

Рис. 9. Зона розміщення даних аналізу структури реалізованої продукції

На рис. 9 збережено форму документа звіту про аналіз структури реалізованої продукції.

Для розрахунку стовбців "Відхилення" використовуємо наступні формули:

1) стовбець "Абсолютне відхилення" ($=D4-B4$) – розрахунок проводимо по кожній позиції "Вид продукції" (рис. 10);

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	Аналіз структури реалізованої продукції							
2	Вид продукції	2016 р.		2017 р.		Відхилення		
3		тис. грн.	%	тис. грн.	%	Абсолютне, тис. грн.	Відносне, %	У структурі, %
4	Пшениця озима	19398,8	26,59	31 343,53	45,15	=D4-B4		
5	Кукурудза на зерно	11933,4	16,35	3 804,50	5,48			
6	Горох	6915,2	9,48	8 618,56	12,41			
7	Соняшник	28061,9	38,46	23 361,53	33,65			
8	Соя	6326,4	8,67	2 293,97	3,30			
9	Інша продукція рослинництва	329,8	0,45					
10	Всього	72965,5	100,00	69 422,09	100,00			
11								

Рис. 10. Зона розміщення даних аналізу абсолютного відхилення структури реалізованої продукції

2) стовбець "Відносне відхилення" ($=F4/B4*100$) – розрахунок проводимо за кожною позицією "Вид продукції" (рис. 11);

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	Аналіз структури реалізованої продукції							
2	Вид продукції	2016 р.		2017 р.		Відхилення		
3		тис. грн.	%	тис. грн.	%	Абсолютне, тис. грн.	Відносне, %	У структурі, %
4	Пшениця озима	19398,8	26,59	31 343,53	45,15	11944,73	=F4/B4*100	
5	Кукурудза на зерно	11933,4	16,35	3 804,50	5,48	-8128,90		
6	Горох	6915,2	9,48	8 618,56	12,41	1703,36		
7	Соняшник	28061,9	38,46	23 361,53	33,65	-4700,37		
8	Соя	6326,4	8,67	2 293,97	3,30	-4032,43		
9	Інша продукція рослинництва	329,8	0,45			-329,80		
10	Всього	72965,5	100,00	69 422,09	100,00	3543,41		
11								

Рис. 11. Зона розміщення даних аналізу відносного відхилення структури реалізованої продукції

3) стовбець "Відхилення у структурі" ($=E4-C4$) – розрахунок проводимо за кожною позицією "Вид продукції" (рис. 12).

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	Аналіз структури реалізованої продукції							
2	Вид продукції	2016 р.		2017 р.		Відхилення		
3		тис. грн.	%	тис. грн.	%	Абсолютне, тис. грн.	Відносне, %	У структурі, %
4	Пшениця озима	19398,8	26,59	31 343,53	45,15	11944,73	61,57	=E4-C4
5	Кукурудза на зерно	11933,4	16,35	3 804,50	5,48	-8128,90	-68,12	
6	Горох	6915,2	9,48	8 618,56	12,41	1703,36	24,63	
7	Соняшник	28061,9	38,46	23 361,53	33,65	-4700,37	-16,75	
8	Соя	6326,4	8,67	2 293,97	3,30	-4032,43	-63,74	
9	Інша продукція рослинництва	329,8	0,45			-329,80	-100,00	
10	Всього	72965,5	100,00	69 422,09	100,00	3543,41	4,86	
11								

Рис. 12. Зона розміщення даних аналізу відхилення в структурі реалізованої продукції

Таким чином, аналіз структури реалізованої продукції показує позитивну або негативну зміну показників, які відбулись у даний період.

12. Формуємо таблицю "Аналіз динаміки випуску та реалізації продукції". Будуємо таблицю A18E19 – A24E24, в яку заносимо вихідні дані з форми звітності підприємства, а саме: продукцію підприємства (рис. 13).

	A	B	C	D	E
13					
14					
15					
16					
17	Аналіз динаміки випуску та реалізації продукції				
18	Показники	2016 р.	2017 р.	Відхилення	
19				Абсолютне, тис. грн.	Відносне, %
20					
21	Залишки готової продукції на початок року, тис. грн.	1551	2276		
22	Говарна продукція, тис. грн.	74873	72603		
23	Залишки готової продукції на кінець року, тис. грн.	2276	3780		
24	Реалізована продукція, тис. грн.	74148	71099		
25					

Рис. 13. Зона розміщення даних аналізу динаміки випуску та реалізації продукції

Додаємо стовбці "Абсолютне відхилення" та "Відносне відхилення", які розраховуються наступними формулами.

Стовбець "Абсолютне відхилення" (=C21-B21) – це різниця між звітним і базовим періодом (рис. 14).

	A	B	C	D	E
15					
16					
17	Аналіз динаміки випуску та реалізації продукції				
18	Показники	2016 р.	2017 р.	Відхилення	
19				Абсолютне, тис. грн.	Відносне, %
20					
21	Залишки готової продукції на початок року, тис. грн.	1551	2276	=C21-B21	
22	Товарна продукція, тис. грн.	74873	72603		
23	Залишки готової продукції на кінець року, тис. грн.	2276	3780		
24	Реалізована продукція, тис. грн.	74148	71099		
25					

Рис. 14. Зона розміщення даних аналізу абсолютного відхилення динаміки випуску та реалізації продукції

Стовбець "Відносне відхилення" ($=D21/B21*100$) – це розрахунок відносного показника (рис. 15).

	A	B	C	D	E
15					
16					
17	Аналіз динаміки випуску та реалізації продукції				
18	Показники	2016 р.	2017 р.	Відхилення	
19				Абсолютне, тис. грн.	Відносне, %
20					
21	Залишки готової продукції на початок року, тис. грн.	1551	2276	725	=D21/B21*100
22	Товарна продукція, тис. грн.	74873	72603	-2270	
23	Залишки готової продукції на кінець року, тис. грн.	2276	3780	1504	
24	Реалізована продукція, тис. грн.	74148	71099	-3049	
25					

Рис. 15. Зона розміщення даних аналізу відносного відхилення динаміки випуску та реалізації продукції

На рис. 15 збережено форму документа звіту про аналіз динаміки випуску та реалізації продукції.

Проаналізувавши динаміку випуску продукції, бачимо зменшення обсягів реалізованої продукції на підприємстві, що пов'язано насамперед зі зменшенням товарної продукції.

Наступним етапом економічного аналізу є аналіз складу та структури основних засобів на підприємстві.

13. Формуємо таблицю "Аналіз складу та структури основних засобів підприємства". Основні засоби – це матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва,

надання послуг, здачі в оренду іншим особам тощо, очікуваний термін корисного використання яких більше одного року, або одного оборотного періоду.

Будуємо таблицю A33E34 – A45E45, в яку заносимо вихідні данні з форми звітності підприємства (рис. 16).

	A	B	C	D	E
32	Аналіз стану та ефективності використання основних засобів підприємства				
33	Показники	2016 р.	2017 р.	Відхилення	
34				Абсолютне, тис. грн.	Відносне, %
35	Товарна продукція, тис. грн.	74873	72603		
36	Середньооблікова численність, чол.	44	44		
37	Первісна вартість основних засобів, тис. грн.	18310	22803		
38	Знос, тис. грн.	17547	18701		
39	Залишкова вартість, тис. грн.	763	4732		
40	Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	1010	2747,5		
41	Фондовіддача, грн./грн.				
42	Фондомісткість, грн./грн.				
43	Фондоозброєність, тис. грн./особу				
44	Коефіцієнт придатності ОЗ				
45	Коефіцієнт зносу ОЗ				

Рис. 16. Зона розміщення даних аналізу стану та ефективності використання основних засобів підприємства

Далі розраховуємо економічні показники, для аналізу стану та ефективності основних засобів підприємства, а саме:

1) фондovіддачу ($=B35/B40$) – виражає ефективність використання засобів праці, тобто показує, скільки виробляється готової продукції на одиницю основних засобів підприємства (рис. 17);

	A	B	C	D	E
33	Показники	2016 р.	2017 р.	Відхилення	
34				Абсолютне, тис. грн.	Відносне, %
35	Товарна продукція, тис. грн.	74873	72603		
36	Середньооблікова численність, чол.	44	44		
37	Первісна вартість основних засобів, тис. грн.	18310	22803		
38	Знос, тис. грн.	17547	18701		
39	Залишкова вартість, тис. грн.	763	4732		
40	Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	1010	2747,5		
41	Фондовіддача, грн./грн.	$=B35/B40$			
42	Фондомісткість, грн./грн.				
43	Фондоозброєність, тис. грн./особу				
44	Коефіцієнт придатності ОЗ				
45	Коефіцієнт зносу ОЗ				

Рис. 17. Зона розміщення даних для розрахунку фондovіддачі

2) фондомісткість ($=B40/B35$) – показник, зворотний фондovіддачі, який показує величину вартості основних засобів, що припадає на одиницю продукції, випущену підприємством (рис. 18);

	A	B	C	D		E
33	Показники	2016 р.	2017 р.	Відхилення		
34				Абсолютне, тис. грн.	Відносне, %	
35	Товарна продукція, тис. грн.	74873	72603			
36	Середньооблікова численність, чол.	44	44			
37	Первісна вартість основних засобів, тис. грн.	18310	22803			
38	Знос, тис. грн.	17547	18701			
39	Залишкова вартість, тис. грн.	763	4732			
40	Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	1010	2747,5			
41	Фондовіддача, грн./грн.	74,13	26,43			
42	Фондомісткість, грн./грн.	$=B40/B35$				
43	Фондоозброєність, тис. грн./особу					
44	Коефіцієнт придатності ОЗ					
45	Коефіцієнт зносу ОЗ					

Рис. 18. Зона розміщення даних для розрахунку фондомісткості

3) фондоозброєність ($=B40/B36$) – показник, який характеризує співвідношення середньорічної вартості основних засобів підприємства до середньорічної кількості працівників (рис. 19);

	A	B	C	D		E
33	Показники	2016 р.	2017 р.	Відхилення		
34				Абсолютне, тис. грн.	Відносне, %	
35	Товарна продукція, тис. грн.	74873	72603			
36	Середньооблікова численність, чол.	44	44			
37	Первісна вартість основних засобів, тис. грн.	18310	22803			
38	Знос, тис. грн.	17547	18701			
39	Залишкова вартість, тис. грн.	763	4732			
40	Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	1010	2747,5			
41	Фондовіддача, грн./грн.	74,13	26,43			
42	Фондомісткість, грн./грн.	0,01	0,04			
43	Фондоозброєність, тис. грн./особу	$=B40/B36$				
44	Коефіцієнт придатності ОЗ					
45	Коефіцієнт зносу ОЗ					

Рис. 19. Зона розміщення даних для розрахунку фондоозброєності

4) коефіцієнт придатності основних засобів ($=1-B45$) – відображає частку основних засобів, придатну для експлуатації в процесі господарської діяльності підприємства (рис. 20);

	A	B	C	D	E
33	Показники	2016 р.	2017 р.	Відхилення	
34				Абсолютне, тис. грн.	Відносне, %
35	Товарна продукція, тис. грн.	74873	72603		
36	Середньооблікова численність, чол.	44	44		
37	Первісна вартість основних засобів, тис. грн.	18310	22803		
38	Знос, тис. грн.	17547	18701		
39	Залишкова вартість, тис. грн.	763	4732		
40	Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	1010	2747,5		
41	Фондовіддача, грн./грн.	74,13	26,43		
42	Фондомісткість, грн./грн.	0,01	0,04		
43	Фондоозброєність, тис. грн./особу	22,95	62,44		
44	Коефіцієнт придатності ОЗ	=1-B45			
45	Коефіцієнт зносу ОЗ				

Рис. 20. Зона розміщення даних для розрахунку коефіцієнта придатності основних засобів

5) коефіцієнт зносу основних засобів ($=B38/B37$) – характеризує частку вартості основних засобів, що її списано на витрати виробництва в попередніх періодах (рис. 21).

	A	B	C	D	E
33	Показники	2016 р.	2017 р.	Відхилення	
34				Абсолютне, тис. грн.	Відносне, %
35	Товарна продукція, тис. грн.	74873	72603		
36	Середньооблікова численність, чол.	44	44		
37	Первісна вартість основних засобів, тис. грн.	18310	22803		
38	Знос, тис. грн.	17547	18701		
39	Залишкова вартість, тис. грн.	763	4732		
40	Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	1010	2747,5		
41	Фондовіддача, грн./грн.	74,13	26,43		
42	Фондомісткість, грн./грн.	0,01	0,04		
43	Фондоозброєність, тис. грн./особу	22,95	62,44		
44	Коефіцієнт придатності ОЗ	0,04	1,00		
45	Коефіцієнт зносу ОЗ	=B38/B37			

Рис. 21. Зона розміщення даних для розрахунку коефіцієнт зносу основних засобів

Додаємо стовбці "Абсолютне відхилення" та "Відносне відхилення", які розраховуються за формулою.

Стовбець "Абсолютне відхилення" ($=C35-B35$) – це різниця між звітним і базовим періодом (рис. 22).

	A	B	C	D	E
32	Аналіз стану та ефективності використання основних засобів підприємства				
33	Показники	2016 р.	2017 р.	Відхилення	
34				Абсолютне, тис. грн.	Відносне, %
35	Товарна продукція, тис. грн.	74873	72603	=C35-B35	
36	Середньооблікова численність, чол.	44	44		
37	Первісна вартість основних засобів, тис. грн.	18310	22803		
38	Знос, тис. грн.	17547	18701		
39	Залишкова вартість, тис. грн.	763	4732		
40	Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	1010	2747,5		
41	Фондовіддача, грн./грн.	74,13	26,43		
42	Фондомісткість, грн./грн.	0,01	0,04		
43	Фондоозброєність, тис. грн./особу	22,95	62,44		
44	Коефіцієнт придатності ОЗ	0,04	0,18		
45	Коефіцієнт зносу ОЗ	0,96	0,82		

Рис. 22. Зона розміщення даних для аналізу абсолютного відхилення стану та ефективності використання зносу основних засобів підприємства

Стовбець "Відносне відхилення" ($=D35/B35*100$) – це розрахунок відносного показника (рис. 23).

	A	B	C	D	E
32	Аналіз стану та ефективності використання основних засобів підприємства				
33	Показники	2016 р.	2017 р.	Відхилення	
34				Абсолютне, тис. грн.	Відносне, %
35	Товарна продукція, тис. грн.	74873	72603	-2270	=D35/B35*100
36	Середньооблікова численність, чол.	44	44	0	
37	Первісна вартість основних засобів, тис. грн.	18310	22803	4493	
38	Знос, тис. грн.	17547	18701	1154	
39	Залишкова вартість, тис. грн.	763	4732	3969	
40	Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	1010	2747,5	1737,5	
41	Фондовіддача, грн./грн.	74,13	26,43	-47,71	
42	Фондомісткість, грн./грн.	0,01	0,04	0,02	
43	Фондоозброєність, тис. грн./особу	22,95	62,44	39,49	
44	Коефіцієнт придатності ОЗ	0,04	0,18	0,14	
45	Коефіцієнт зносу ОЗ	0,96	0,82	-0,14	

Рис. 23. Зона розміщення даних для аналізу відносного відхилення стану та ефективності використання зносу основних засобів підприємства

Наступним етапом самостійної роботи буде аналіз динаміки витрат за економічними елементами.

14. Формуємо таблицю "Аналіз витрат за економічними елементами та оцінювання ефективності використання матеріальних витрат". У процесі споживання матеріальні ресурси трансформуються в матеріальні витрати. У загальній сукупності витрат матеріальні витрати

займають, як правило, найбільшу частку, що свідчить про високу матеріаломісткість продукції. Відповідно, виробнича діяльність підприємства та її результати залежать від ефективної організації постачання і раціонального та економного використання матеріальних ресурсів.

Будуємо таблицю А33Е34 – А45Е45, в яку заносимо вихідні дані з форми звітності підприємства (рис. 24).

	A	B	C	D	E	F	G	H
46								
47	Аналіз витрат за економічними елементами та оцінка ефективності використання матеріальних витрат							
48	Показники	2016 р.	2017 р.	Відхилення		Структура, %		Зміна в структурі, %
49				Абс.	Відн., %	2016	2017	
50	Матеріальні витрати	44245	42209					
51	Витрати на оплату праці	3596	4679					
52	Відрахування на соціальні заходи	757	976					
53	Амортизація	1236	545					
54	Інші операційні витрати	4618	11923					
55	Разом	54452	60332					
56	Товарна продукція, тис. грн.	74873	72603					
57	Матеріаловіддача, грн/грн.							
58	Матеріалоємність, грн/грн.							
59	Витрати на 1 грн. товарної продукції, грн./грн.							

Рис. 24. Зона розміщення даних для аналізу витрат за економічними елементами та оцінювання ефективності використання матеріальних витрат

Далі розраховуємо економічні показники:

1) матеріаловіддачу ($=B56/B50$) – характеризує ефективність використаних предметів праці, тобто показує, скільки вироблено продукції з одиниці витрачених матеріальних ресурсів (сировини, матеріалів, палива, електроенергії та ін.) (рис. 25);

СУММ								
	A	B	C	D	E	F	G	H
46								
47	Аналіз витрат за економічними елементами та оцінка ефективності використання матеріальних витрат							
48	Показники	2016 р.	2017 р.	Відхилення		Структура, %		Зміна в структурі, %
49				Абс.	Відн., %	2016	2017	
50	Матеріальні витрати	44245	42209					
51	Витрати на оплату праці	3596	4679					
52	Відрахування на соціальні заходи	757	976					
53	Амортизація	1236	545					
54	Інші операційні витрати	4618	11923					
55	Разом	54452	60332					
56	Товарна продукція, тис. грн.	74873	72603					
57	Матеріаловіддача, грн/грн.	$=B56/B50$						
58	Матеріалоємність, грн/грн.							
59	Витрати на 1 грн. товарної продукції, грн./грн.							

Рис. 25. Зона розміщення даних для розрахунку матеріаловіддачі

2) матеріаломісткість ($=B50/B56$) – частка витрат матеріальних ресурсів (основних і допоміжних матеріалів, палива, енергії) на виготовлення одиниці продукції у загальних витратах (рис. 26);

	A	B	C	D	E	F	G	H
46								
47	Аналіз витрат за економічними елементами та оцінка ефективності використання матеріальних витрат							
48	Показники	2016 р.	2017 р.	Відхилення		Структура, %		Зміна в структурі, %
49				Абс.	Відн., %	2016	2017	
50	Матеріальні витрати	44245	42209					
51	Витрати на оплату праці	3596	4679					
52	Відрахування на соціальні заходи	757	976					
53	Амортизація	1236	545					
54	Інші операційні витрати	4618	11923					
55	Разом	54452	60332					
56	Товарна продукція, тис. грн.	74873	72603					
57	Матеріаловіддача, грн/грн.	1,69	1,72					
58	Матеріалоємність, грн/грн.	$=B50/B56$						
59	Витрати на 1 грн. товарної продукції, грн./грн.							

Рис. 26. Зона розміщення даних для розрахунку матеріалоємності

3) витрати на 1 грн товарної продукції ($=B56/B50$) – характеризує ефективність використаних предметів праці, тобто показує, скільки вироблено продукції з одиниці витрачених матеріальних ресурсів (сировини, матеріалів, палива, електроенергії та ін.) (рис. 27).

	A	B	C	D	E	F	G	H
46								
47	Аналіз витрат за економічними елементами та оцінка ефективності використання матеріальних витрат							
48	Показники	2016 р.	2017 р.	Відхилення		Структура, %		Зміна в структурі, %
49				Абс.	Відн., %	2016	2017	
50	Матеріальні витрати	44245	42209					
51	Витрати на оплату праці	3596	4679					
52	Відрахування на соціальні заходи	757	976					
53	Амортизація	1236	545					
54	Інші операційні витрати	4618	11923					
55	Разом	54452	60332					
56	Товарна продукція, тис. грн.	74873	72603					
57	Матеріаловіддача, грн/грн.	1,69	1,72					
58	Матеріалоємність, грн/грн.	0,59	0,58					
59	Витрати на 1 грн. товарної продукції, грн./грн.	$=B56/B50$						

Рис. 27. Зона розміщення даних для розрахунку витрат на 1 грн товарної продукції

Додаємо стовбці "Відхилення", "Структура" та "Зміна в структурі", які розраховуються наступними формулами.

Стовбець "Абсолютне відхилення" (=C50-B50) – це різниця між звітним і базовим періодом (рис. 28).

	A	B	C	D	E	F	G	H
46								
47	Аналіз витрат за економічними елементами та оцінка ефективності використання матеріальних витрат							
48	Показники	2016 р.	2017 р.	Відхилення		Структура, %		Зміна в структурі, %
49				Абс.	Відн., %	2016	2017	
50	Матеріальні витрати	44245	42209	=C50-B50				
51	Витрати на оплату праці	3596	4679					
52	Відрахування на соціальні заходи	757	976					
53	Амортизація	1236	545					
54	Інші операційні витрати	4618	11923					
55	Разом	54452	60332					
56	Товарна продукція, тис. грн.	74873	72603					
57	Матеріаловіддача, грн/грн.	1,69	1,72					
58	Матеріалоемність, грн/грн.	0,59	0,58					
59	Витрати на 1 грн. товарної продукції, грн./грн.	0,73	0,83					

Рис. 28. Зона розміщення даних для аналізу абсолютного відхилення витрат за економічними елементами та оцінювання ефективності використання матеріальних витрат

Стовбець "Відносне відхилення" (=D50/B50*100) – це співвідношення однієї величини до іншої (рис. 29).

	A	B	C	D	E	F	G	H
46								
47	Аналіз витрат за економічними елементами та оцінка ефективності використання матеріальних витрат							
48	Показники	2016 р.	2017 р.	Відхилення		Структура, %		Зміна в структурі, %
49				Абс.	Відн., %	2016	2017	
50	Матеріальні витрати	44245	42209	-2036	=D50/B50*100			
51	Витрати на оплату праці	3596	4679	1083				
52	Відрахування на соціальні заходи	757	976	219				
53	Амортизація	1236	545	-691				
54	Інші операційні витрати	4618	11923	7305				
55	Разом	54452	60332	5880				
56	Товарна продукція, тис. грн.	74873	72603	-2270				
57	Матеріаловіддача, грн/грн.	1,69	1,72	0,03				
58	Матеріалоемність, грн/грн.	0,59	0,58	-0,01				
59	Витрати на 1 грн. товарної продукції, грн./грн.	0,73	0,83	0,10				

Рис. 29. Зона розміщення даних для аналізу відносного відхилення витрат за економічними елементами та оцінювання ефективності використання матеріальних витрат

Стовбець "Структура" (=B50/\$B\$55*100) – це розрахунок відсотка кожного елемента в загальних витратах підприємства (рис. 30).

	A	B	C	D	E	F	G	H
46								
47	Аналіз витрат за економічними елементами та оцінка ефективності використання матеріальних витрат							
48	Показники	2016 р.	2017 р.	Відхилення		Структура, %		Зміна в структурі, %
49				Абс.	Відн., %	2016	2017	
50	Матеріальні витрати	44245	42209	-2036	-4,60	=B50/\$B\$55*		
51	Витрати на оплату праці	3596	4679	1083	30,12	100		
52	Відрахування на соціальні заходи	757	976	219	28,93			
53	Амортизація	1236	545	-691	-55,91			
54	Інші операційні витрати	4618	11923	7305	158,19			
55	Разом	54452	60332	5880	10,80			
56	Товарна продукція, тис. грн.	74873	72603	-2270	-3,03			
57	Матеріаловіддача, грн/грн.	1,69	1,72	0,03	1,65			
58	Матеріалоемність, грн/грн.	0,59	0,58	-0,01	-1,62			
59	Витрати на 1 грн. товарної продукції, грн./грн.	0,73	0,83	0,10	14,26			

Рис. 30. Зона розміщення даних для аналізу відхилення у структурі витрат за економічними елементами та оцінювання ефективності використання матеріальних витрат

Стовбець "Зміна в структурі" (=G50-F50) – це розрахунок показника в динаміці (рис. 31).

	A	B	C	D	E	F	G	H
46								
47	Аналіз витрат за економічними елементами та оцінка ефективності використання матеріальних витрат							
48	Показники	2016 р.	2017 р.	Відхилення		Структура, %		Зміна в структурі, %
49				Абс.	Відн., %	2016	2017	
50	Матеріальні витрати	44245	42209	-2036	-4,60	81,26	69,96	=G50-F50
51	Витрати на оплату праці	3596	4679	1083	30,12	6,60	7,76	
52	Відрахування на соціальні заходи	757	976	219	28,93	1,39	1,62	
53	Амортизація	1236	545	-691	-55,91	2,27	0,90	
54	Інші операційні витрати	4618	11923	7305	158,19	8,48	19,76	
55	Разом	54452	60332	5880	10,80	100	100	
56	Товарна продукція, тис. грн.	74873	72603	-2270	-3,03	–	–	
57	Матеріаловіддача, грн/грн.	1,69	1,72	0,03	1,65	–	–	
58	Матеріалоемність, грн/грн.	0,59	0,58	-0,01	-1,62	–	–	
59	Витрати на 1 грн. товарної продукції, грн./грн.	0,73	0,83	0,10	14,26	–	–	

Рис. 31. Зона розміщення даних для аналізу зміни показника у структурі витрат за економічними елементами та оцінювання ефективності використання матеріальних витрат

Отже, проаналізувавши динаміку витрат за економічними елементами підприємства, можна стверджувати, що найбільшу питому вагу в структурі витрат займають матеріальні витрати.

Одним з узагальнюючих показників ефективності діяльності підприємства є рентабельність, адже саме вона демонструє прибутковість підприємства в цілому.

15. Формуємо таблицю "Аналіз рентабельності підприємства".

Будуємо таблицю A20D30 – A30D30, в яку заносимо вихідні дані з форми звітності підприємства (рис. 32).

	A	B	C	D
19	Аналіз рентабельності підприємства			
20	Показники	2016 р	2017 р	Абсолютне відхилення
21	Чистий прибуток, тис. грн.	34801	27422	
22	Середньорічна вартість активів, тис. грн.	43214,0	58989,5	
23	Середньорічна вартість виробничих засобів, тис. грн.	15953,5	19170,5	
24	Прибуток від операційної діяльності, тис. грн.	23892	15364	
25	Операційні витрати, тис. грн.	53256	57172	
26	Витрати підприємства, тис. грн.	57370	64512	
27	Рентабельність активів, %			
28	Рентабельність виробничих засобів %			
29	Рентабельність операційної діяльності, %			
30	Рентабельність підприємства, %			

Рис. 32. Зона розміщення даних для аналізу рентабельності підприємства

Аналіз рентабельності окремих елементів та підприємства в цілому необхідно проводити за допомогою наступних показників:

1) рентабельність активів ($=C21/C22*100$) – характеризує ефективність використання всіх активів підприємства (рис. 33);

	A	B	C	D
19	Аналіз рентабельності підприємства			
20	Показники	2016 р	2017 р	Абсолютне відхилення
21	Чистий прибуток, тис. грн.	34801	27422	
22	Середньорічна вартість активів, тис. грн.	43214,0	58989,5	
23	Середньорічна вартість виробничих засобів, тис. грн.	15953,5	19170,5	
24	Прибуток від операційної діяльності, тис. грн.	23892	15364	
25	Операційні витрати, тис. грн.	53256	57172	
26	Витрати підприємства, тис. грн.	57370	64512	
27	Рентабельність активів, %	80,5	=C21/C22*	
28	Рентабельність виробничих засобів %	218,1	100	
29	Рентабельність операційної діяльності, %	44,9		
30	Рентабельність підприємства, %	60,7		

Рис. 33. Зона розміщення даних для аналізу рентабельності активів підприємства

2) рентабельність виробничих засобів ($=C21/C23*100$) – використовується для оцінювання ефективності використання виробничих засобів підприємства і показує розмір прибутку в розрахунку на 100 одиниць основних засобів і оборотних коштів (рис. 34);

	A	B	C	D
19	Аналіз рентабельності підприємства			
20	Показники	2016 р	2017 р	Абсолютне відхилення
21	Чистий прибуток, тис. грн.	34801	27422	
22	Середньорічна вартість активів, тис. грн.	43214,0	58989,5	
23	Середньорічна вартість виробничих засобів, тис. грн.	15953,5	19170,5	
24	Прибуток від операційної діяльності, тис. грн.	23892	15364	
25	Операційні витрати, тис. грн.	53256	57172	
26	Витрати підприємства, тис. грн.	57370	64512	
27	Рентабельність активів, %	80,5	46,5	
28	Рентабельність виробничих засобів %	218,1	$=C21/C23*100$	
29	Рентабельність операційної діяльності, %	44,9		
30	Рентабельність підприємства, %	60,7		

Рис. 34. Зона розміщення даних для аналізу рентабельності виробничих засобів

3) рентабельність операційної діяльності ($=C24/C25*100$) – показник характеризує окупність витрат в операційній діяльності (рис. 35);

	A	B	C	D
19	Аналіз рентабельності підприємства			
20	Показники	2016 р	2017 р	Абсолютне відхилення
21	Чистий прибуток, тис. грн.	34801	27422	
22	Середньорічна вартість активів, тис. грн.	43214,0	58989,5	
23	Середньорічна вартість виробничих засобів, тис. грн.	15953,5	19170,5	
24	Прибуток від операційної діяльності, тис. грн.	23892	15364	
25	Операційні витрати, тис. грн.	53256	57172	
26	Витрати підприємства, тис. грн.	57370	64512	
27	Рентабельність активів, %	80,5	46,5	
28	Рентабельність виробничих засобів %	218,1	143,0	
29	Рентабельність операційної діяльності, %	44,9	$=C24/C25*100$	
30	Рентабельність підприємства, %	60,7		

Рис. 35. Зона розміщення даних для аналізу операційної діяльності

4) рентабельність підприємства ($=C21/C26*100$) – характеризує ефективність господарської та фінансової діяльності підприємства (рис. 36).

	A	B	C	D
19	Аналіз рентабельності підприємства			
20	Показники	2016 р	2017 р	Абсолютне відхилення
21	Чистий прибуток, тис. грн.	34801	27422	
22	Середньорічна вартість активів, тис. грн.	43214,0	58989,5	
23	Середньорічна вартість виробничих засобів, тис. грн.	15953,5	19170,5	
24	Прибуток від операційної діяльності, тис. грн.	23892	15364	
25	Операційні витрати, тис. грн.	53256	57172	
26	Витрати підприємства, тис. грн.	57370	64512	
27	Рентабельність активів, %	80,5	46,5	
28	Рентабельність виробничих засобів %	218,1	143,0	
29	Рентабельність операційної діяльності, %	44,9	26,9	
30	Рентабельність підприємства, %	60,7	$=C21/C26*100$	

Рис. 36. Зона розміщення даних для аналізу рентабельності підприємства

Стовбець "Абсолютне відхилення" ($=C21-B21$) – це розрахунок різниці між періодами, що аналізуються (рис. 37).

	A	B	C	D
19	Аналіз рентабельності підприємства			
20	Показники	2016 р	2017 р	Абсолютне відхилення
21	Чистий прибуток, тис. грн.	34801	27422	$=C21-B21$
22	Середньорічна вартість активів, тис. грн.	43214,0	58989,5	
23	Середньорічна вартість виробничих засобів, тис. грн.	15953,5	19170,5	
24	Прибуток від операційної діяльності, тис. грн.	23892	15364	
25	Операційні витрати, тис. грн.	53256	57172	
26	Витрати підприємства, тис. грн.	57370	64512	
27	Рентабельність активів, %	80,5	46,5	
28	Рентабельність виробничих засобів %	218,1	143,0	
29	Рентабельність операційної діяльності, %	44,9	26,9	
30	Рентабельність підприємства, %	60,7	42,5	

Рис. 37. Зона розміщення даних для розрахунку абсолютного відхилення показників рентабельності підприємства

Отже, аналізуючи рентабельність підприємства, можна стверджувати, що в цілому рентабельність зменшилась, це свідчить про погіршення ефективності використання усіх наявних там ресурсів та що не дає підприємству більше конкурентних переваг.

Додатки

Додаток А

Баланс (Звіт про фінансовий стан) 31 грудня 2017 р.

АКТИВ	Код рядка	Па початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	11	2
первісна вартість	1001	38	38
накопичена амортизація	1002	27	36
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1 865	–
Основні засоби	1010	763	4732
первісна вартість	1011	18 310	22 803
знос	1012	17 547	18 071
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	5 500	–
Усього за розділом I	1095	8 139	4 734
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	17 767	21 135
Виробничі запаси	1101	2 180	2 388
Незавершене виробництво	1102	13 311	14 967
Готова продукція	1103	2 276	3 780
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	5 301	20 174
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	2 073	223
з бюджетом	1135	19	406
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	11 583	13 283
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2 212	8 246
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 854	739
Рахунки в банках	1167	1 854	739
Інші оборотні активи	1190	90	1
Усього за розділом II	1195	40 899	64 207
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	–	–
Баланс	1300	49 038	68 941

Закінчення додатка А

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	48	48
Додатковий капітал	1410	1 836	1 836
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(31 630)	(4 208)
Усього за розділом I	1495	(29 746)	(2 324)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Інші довгострокові зобов'язання	1515	–	1 260
Цільове фінансування	1525	325	–
Усього за розділом II	1595	325	1 260
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Векселі видані	1605	1 740	1 450
Поточна кредиторська заборгованість за: товари, роботи, послуги	1615	8 361	16 582
розрахунками з бюджетом	1620	374	334
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	539	–
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	58 724	42 950
Поточні забезпечення	1660	188	213
Інші поточні зобов'язання	1690	8 533	8 476
Усього за розділом III	1695	78 459	70 005
VI. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	–	–
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	–	–
Баланс	1900	49 038	68 941

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) Рік 2017

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	71 099	74 148
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(42 640)	(40 843)
Валовий:			
прибуток	2090	28 459	33 305
збиток	2095	(-)	(-)
Інші операційні доходи	2120	1 437	3 000
Адміністративні витрати	2130	(6 516)	(3 035)
Витрати на збут	2150	(6 731)	(4 760)
Інші операційні витрати	2180	(1 285)	(4618)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	15 364	23 892
збиток	2195	(-)	(-)
Інші фінансові доходи	2220	11 426	14 927
Інші доходи	2240	7 972	96
Фінансові витрати	2250	(131)	(513)
Інші витрати	2270	(7 209)	(3 601)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	27 422	34 801
збиток	2295	(-)	(-)
Чистим фінансовим результатом:			
прибуток	2350	27 422	34 801
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	27 422	34 801

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	42 209	44 245
Витрати на оплату праці	2505	4 679	3 596
Відрахування на соціальні заходи	2510	976	757
Амортизація	2515	545	1 236
Інші операційні витрати	2520	11 923	4618
Разом	2550	60 332	54 452

Методика розрахунку показників ділової активності

№	Показник	Порядок розрахунку
1	Оборотність активів	$\text{Ф.№2 р.2000} / \text{Ф.№1 р.1300 (гр.3 + гр.4)} \cdot 0,5$
2	Тривалість обороту активів, днів	365 / п.1
3	Оборотність дебіторської заборгованості	$\text{Ф.№2 р.2000} / \text{Ф.№1 р.1120-1155 (гр.3 + гр.4)} \cdot 0,5$
4	Тривалість обороту дебіторської заборгованості	365 / п.3
5	Оборотність кредиторської заборгованості	$\text{Ф.№2 (р.2050 + р.2130 + р.2150 + р.2180)} /$ $/ \text{Ф.№1 р.1605-1690 (гр.3 + гр.4)} \cdot 0,5$
6	Тривалість обороту кредиторської заборгованості	365 / п.5
7	Оборотність запасів	$\text{Ф.№2 (р.2050 + р.2130 + р.2150 + р.2180)} /$ $/ \text{Ф.№1 р.1100 (гр.3 + гр.4)} \cdot 0,5$
8	Тривалість обороту запасів	365 / п.7
9	Тривалість операційного циклу	п.8 + п.4
10	Тривалість фінансового циклу	п.9 – п.6
11	Оборотність оборотних засобів	$\text{Ф.№2 р.2000} / \text{Ф.№1 р.1195 (гр.3 + гр.4)} \cdot 0,5$
12	Тривалість обороту оборотних засобів	365 / п.11
13	Співвідношення виручки від реалізації та поточних пасивів	$\text{Ф.№2 р.2000} / \text{Ф.№1 р.1695 (гр.3 + гр.4)} \cdot 0,5$
14	Оборотність необоротних активів	$\text{Ф.№2 р.2000} / \text{Ф.№1 р.1095 (гр.3 + гр.4)} \cdot 0,5$
15	Тривалість обороту необоротних активів	365 / п.15

Методика розрахунку показників фінансової стійкості підприємства

Показник	Порядок розрахунку
Сума власних обігових коштів (В.О.К.)	рядок 1495 пасиву балансу + рядок 1595 пасиву балансу – рядок 1095 активу балансу
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами	В.О.К. / рядок 1195 активу балансу
Маневреність робочого капіталу	(рядок 1101 активу балансу + рядок 1102 активу балансу + рядок 1103 активу балансу + рядок 1104 активу балансу) / В.О.К.
Маневреність власних обігових коштів	1165 активу балансу / В.О.К.
Коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами запасів	В.О.К. / (рядок 1101 активу балансу + рядок 1102 активу балансу + рядок 1103 активу балансу + рядок 1104 активу балансу)
Коефіцієнт покриття запасів	(В.О.К. + рядок 1600 пасиву балансу + рядок 1605 пасиву балансу + рядок 1615 пасиву балансу + рядок 1635 пасиву балансу) / (рядок 1101 активу балансу + + рядок 1102 активу балансу + рядок 1103 активу балансу + рядок 1104 активу балансу)
Коефіцієнт фінансової автономії	рядок 1495 пасиву балансу / рядок 1900 пасиву балансу
Коефіцієнт фінансової залежності	рядок 1900 пасиву балансу / рядок 1495 пасиву балансу
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	В.О.К. / рядок 1900 пасиву балансу
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	(рядок 1595 пасиву балансу + рядок 1695 пасиву балансу) / рядок 1900 пасиву балансу
Коефіцієнт фінансової стабільності	В.О.К. / (рядок 1595 пасиву балансу + рядок 1695 пасиву балансу)
Коефіцієнт фінансової стійкості	(рядок 1495 пасиву балансу + рядок 1595 пасиву балансу) / рядок 1900 пасиву балансу

Зміст

Вступ.....	3
Завдання на самостійну роботу	5
Додатки.....	31

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

**Методичні рекомендації
до самостійної роботи студентів
спеціальності 051 "Економіка"
першого (бакалаврського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладачі: **Салун Марина Миколаївна**
Матвієнко-Біляєва Галина Леонідівна

Відповідальний за видання *Д. В. Шиян*

Редактор *О. В. Анацька*

Коректор *О. В. Анацька*

План 2019 р. Поз. № 122 ЕВ. Обсяг 37 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*